

SLOVENSKI NAROD

zjaha vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petki vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petki vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vraca.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafijova ulica 5.
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri pošttem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.361.

Šahovska poteza Anglije

Angleško-nemški sporazum naj parira francosko-ruski pakt in vsili Evropi mir, da bi se mogla Anglija nemoteno posvetiti reševanju svojih imperialnih problemov

London, 19. junija. tr. Angleško-nemški pomorski sporazum, ki se nanaša na nemško oborožitev na morju in priznava Nemčiji pravico do 35 odstotkov tonaže angleške vojne mornarice, bo jutri ali najkasneje v petek podpisani. S tem korakom je Anglia za se razveljavila določbe versajske mirovne pogodbe, nanašajoče se na nemško oborožitev odnosno razorožitev na morju.

Francija in Italija sta proti temu vložili pri angleški vladi oster protest, ker smatra, da je to enostransko kršenje versajske mirovne pogodbe tudi s strani Anglike, ki je s tem svojim korakom razdrila tudi sporazum in dogovor, ki je bil dosežen na konferenci v Stresi ter francosko-angleški sporazum v Londonu o tem, da bosta Francija in Anglia v politiki napram Nemčiji nastopali vedno sporazumno. Francoska vlada ob enem izjavila, da smatra s tem razveljavljen tudi washingtonski pomorski sporazum o razdelitvi pomorskih sil ter da se ne čuti več vezano po omejitvah te pogodbe. Francija in Italija slej ko prej vztrajata na tem, da se more vprašanje nemškega oboroževanja na morju rešiti samo v skladu in neločljivo z oborožitvijo na kopnem in v zraku ter v zvezi z vprašanjem varnosti.

★ ★

dozorevajo. Britanija je danes v takem položaju, da mora naravnost vsiliti Evropi mir, da si s tem sama zavaruje hrbet.

Izvenevropski problemi Velike Britanije rapidno dozorevajo. V Afriki in Aziji gre za življenske interese. Dogodki v Abesiniji in na Kitajskem so brez dvoma silno pospešili angleško-nemško zbljanje. Japonski osvajalni politiki mora Anglia na vsak način napraviti konec, če noče izgubiti ves upliv in vse koncesije na Dalnjem vzhodu. Tudi italijanska akcija v Abesiniji ne gre v britanske račune. London čuti, da se povablja nova situacija za daljno bodočnost.

Izvem vsakega dvoma je, da do tega sporazuma ni prišlo tako rekoč preko noči, niti ni posledica nedavnega govora nemškega kancelarja Hitlerja. Že davno pred posetom bivšega angleškega zunanjega ministra Simona je Hitlerjev zaupnik Robbentrop često prihajal v London in pripravljal tla za pogajanje. Dogodki, ki se zadnje tedne odigravajo v Afriki in Aziji, so pogajanja samo že pospešili in po vsej verjetnosti še poglobili važnost in pomen angleško-nemškega sporazuma.

Britanski aktivizem, ki se pojavlja zadnje tedne, je gotovo mirotvornega značaja. Anglia je s svojim nastopom presekala gotove nejasnosti in negotovosti, ki so se nakopile na evropskem kontinentu v teku zadnjega leta. Da ne gre samo za drobec evropskih problemov, najbolje dokazuje tudi nastop angleškega prestolonskega na nadavnom banketu britanske legije. Oficijelno sicer izjavlja, da njegov poziv na pomirjenje in slogu vseh taborov bivših bojevnikov ne veže angleške vlade v njenih političnih akcijah, toda ta poziv je bil izrečen s takega mesta in ob takem času, da se mora smatrati za simbolizacijo nove britanske politike. V programu je poset angleških bojevnikov v Nemčiji, ki ne kaže samo na zbljanje obeh velikih protestantskih držav, marveč naj bo v prvi vrsti manifestacija, da se pozabi preteklost in gre preko nje, da se odnosajo med obema državama postavijo na nove temelje.

Nesporno je, da je s tem nastopil v evropski politiki nov moment. S tako svojo politiko daje Anglia evropskim mednarodnim odnosajem novo smer, in želi zabrisati vtis, ki ga je napravila v vsej Evropi sklenitev francosko-ruskega pakta. V Londonu so bili že od vsega početka dokaj nerazpoloženi glede zbljanja med Moskvou in Parizom. Sklenitev tega pakta je pokazala, da oblikitev Nemčije ni samo novinarski izraz. Pojavila sta se dva bloka, med katerima ni bilo idealnega ravnotežja. Anglia, ki je v nedavni prošlosti sama forstala politički blok in si prisvajala vlogo posredovalca med njimi, se danes odrekla taki politiki, ker ne odgovarja več njenim interesom. V interesu Anglike je mir in pomirjenje Evrope. London se zaveda, da bo v bližnji bodočnosti moral posvetiti vso svojo pozornost in vso svojo silo drugim vprašanjem na drugih kontinentih. Bač zaradi tega stremi po zbljanju z Nemčijo.

Ta pacifizem Anglike pa ni sentimental, marveč ga narekujejo življenski interesi britanskega imperija. Samo, če bo zavladal v Evropi mir, se more Anglia posvetiti reševanju težkih problemov izven Evrope, problemov, ki maglo

nost. Če bi Italija zavzela Abesinijo, bi bil s tem ogrožen tudi Sueski prekop, ne sicer preko noči, toda v teklu let. V italijanski politiki napram Abesiniji sluti Anglia politiko obkoljevanja Egipta, ki je življensko najvažnejša britanska imperija.

Zaradi tega se zbljanje med Londonom in Berlinom mnogo hujše občuti v Rimu kakor pa v Parizu. Fašistična Italija sluti, da bo zbljanje med Londonom in Berlinom napravilo Nemčijo za čuvanja angleških interesov v Evropi. Za primer kake napetosti med Italijo in Anglijo zaradi Abesinije bi torej Nemčija imela nalogu držati Italijo v šahu. Bač v tem je velik pomen tega sporazuma.

Vsebina dogovora

London, 19. junija. AA. Pomorska pogodba, sklenjena med Veliko Britanijo in Nemčijo, pravi med drugim, da ima Nemčija pravico, če bodo druge večje pomorske države orhanile eno samo kategorijo za križarke eno ali dve kategorije za oba tipa ladij, čeprav Nemčija misli imeti za ta dva tipa dve kategorije.

Glede podmornic ima Nemčija pravico do iste tonaže kakor vsi člani britanskega imperija, vendar pa ne sene prekorčiti razmerja 35% britanske tonaže. Nemška vlada se v tem pogledu obvezuje, da z omejitvami, ki so zgoraj navedene, ne bo povečala tonaže podmornic nad 45% celotne tonaže podmornic britanskega imperija. Če bi pa nastal takšen položaj, da bi po sodbi nemške vlade zahteval prekorčenje odstotnika 45%, bo nemška vlada o tem obvestila britansko vlado in bo pripravljena o tem primeru razpravljati neposredno z britansko vlado.

Novo poglavje v odnošajih med Anglijo in Nemčijo

Berlin, 19. junija. AA. V poučenih političnih krogih izjavljajo, glede na sporazum med angleško vlado in nemško pomorsko delegacijo, da se je v daljnovidno politiko državnega kancelarja in z razumevanjem britanske vlade izvršil praktičen korak da lje v oboroževalnem vprašanju. Nemška vlada bi bila iskreno vesela, če bi se po tej uređitvi zbudila nova inicijativa, ki bi ugotnila prav kmalu doseči pomirjenje ne samo v Evropi, nego tudi povsod drugod na svetu. S to pogodbo se je začelo novo poglavje v zgodovini Velike Britanije in Nemčije in se je prijateljstvo med tem dvema državama še utrdilo. Ceprav danes še ni moč preceniti posledic tega sporazuma, se vendarlahko reče, da pomeni temelj za vso bodočo politiko na evropski celini, in zato tudi za Anglijo. Tako je storjen prvi veliki praktični korak za toliko potrebno so-delovanje v Evropi.

Sedaj še kolonije!

Značilen govor nemškega ministra o kolonialnih zahtevah Nemčije — Nemčija zahteva nazaj vse, kar so ji leta 1918 vzeli

Berlin, 19. junija. tr. Na kolonialnem zborovanju, ki se je včeraj prilelo v Freiburgu, je imel nemški minister v. Epp velik govor, v katerem je orisal tudi zahteve Nemčije v pogledu povračila kolonij, ki jih je Nemčija po svetovni vojni izgubila in so si jih razdelile velesile. V svojem govoru je pondaril, da bo Nemčija sedaj, ko si je že kolikor toliko opomogla in ko je uspele zlomiti železni obroč versajske mirovne pogodbe ne samo z oborožitvijo na kopnem, nego tudi na morju, odločno

Položaj na Kitajskem je zelo resen

Oprezne izjave Hoarea v spodnji zbornici — Živahnna posvetovanja v Washingtonu — Intervencije v Tokiju

London, 19. junija. c. Na včerajšnji seji poslanske spodnje zbornice je novi zunanjinski minister sir Hoare govoril o najnovejšem japonsko-kitajskem sporu in o stališču, ki ga ima zavzeti napram njemu Velika Britanija. Poudaril je, da je vlada sprožila živahnno anketno do dogodkih na Dalnjem vzhodu, da dobi vse potrebne informacije. Njegove izjave, ki so bile zelo oprezeni in premljene, so napravile v zbornici vtis, da je položaj na Kitajskem dejansko zelo resen in da bo neizbežna intervencija velesil v Tokiju na osnovi pogodeb s Kitajsko iz leta 1922. Samuel Hoare je rekel, da je vlada Velike Britanije stalno v zvezi s Tokijem in Nankinom. Obmejni incidenti med kitaj-

skim in japonskimi četami, do katerih je prišlo pretekle teden na meji med pokrajino Caharjem in Dzheholom, so bili vsekakor glavnih vzrok sedanjega spora. Med Kitajsko in Japonsko so se vršila že pogajanja za likvidacijo prejšnjih sporov. Kitajska vlada je ponovno obetala, da bo skušala kaznovati krive, vse pa kaže, da se japonski generalni štab noč več zadovoljiti s takimi obljubami.

Tokio, 19. junija. AA. Japonski uradni krogri ne pripišujejo političnega pomembnega obiskom tujih diplomatskih zastopnikov v zunanjem ministertvu in anglo-

jo na japonski strani, da Kitajci še niso sprejeli japonskih zahtev glede uprave te pokrajine, zaradi česar je položaj stej ko prej zelo resen.

Poveljni kitajski čet Tungtejan je sicer izjavil, da se bo opravil zaradi raznih incidentov in da bo japonske zahteve delno izpolnil, nikakor pa noče izprazniti glavnega mesta pokrajine Kajgana. General je baje odredil svojim četam, naj strelijo na vse mandžurske uradnike, ki bi prišli v pokrajino, ter branijo kitajsko zemljo za vsako ceno. Računa, da bodo Japonci postavili nove zahteve. Med kitajskim prebivalstvom v Pekingu in Tientinu se je pojavilo precej razburjenje zaradi zbiranja močnih japonskih čet ob Velikim prebivalstvom v Pekingu in Tientinu. Njihovska letala nadaljujejo svoje izvedovalne polete nad Pekingtonom. Tientinom in Paotengfujem.

Titulescu gre v Moskvo

Sklenitev rumunsko-ruskega pakta, ki bo zajamčil tudi meje Češkoslovaške ter učvrstil zavezništvo med Rusijo in Malo antanto

London, 19. junija. tr. Po informacijah tukajšnjih listov bo rumunski zunanjinski minister dr. Titulescu v teku letosnjega poletja oficijelno poseti Moskvo. Ta poset je v temi zvezi s sklenitvijo vzhodnega pakta. Če bi Nemčija in Poljska, ki bosta znova povabljeni, naj pristopita k vzhodnemu paktu, to odklonili, bo Titulescu v Moskvi vodil

pogajanja o pristopu Rumunije. Poskus Nemčije, da bi odcepila Češko-slovaško od Rusije, se je izjalovil in gre sedaj samo še zato, da sklene Rumunija z Rusijo primerno pogodbo, ki bo dala možnost da Rusija preko Rumunije zajamči tudi meje Češkoslovaške, kakor naj bi jamčila meje Rumunije napram Madžarski.

Zakaj je Italija proti Abesiniji

Italijanski listi naštetejo grehe Abesinije za dvajset let nazaj

Rim, 19. junija. AA. »Giornale d'Italia« nadaljuje objavo dokumentov o nemški politiki Abesinije proti Italiji v zadnjih 10 letih. List pravi med drugim, da so še zmerom zaprti vrata italijanskim interesom in italijanski gospodarski iniciativi v Abesiniji. List poudarja, da abesinske oblasti nikoli niso dovolile gradnjo carinare, ki jo je Italija zahtevala na temelju konvenije iz leta 1906. Sele leta 1919 se je mogla ta carinara zgraditi. Tudi ni Abesinija nikoli odobrila sporazuma, ki ga je leta 1911 podpisal italijanski konzul v Gondaru o zakupu poljskih zemljишč. Ta dogovor še zmerom čaka ratifikacije v Addis-Abebi. Naročilo, sklepno leta 1919, na 10.000 gal. rogate živine, ki je zanj Italija vnaprej plačala 40.000 lir., se ni izvršilo zaradi nepriznanih sklepov abesinske vlade o ukinutosti izvoza. Sele po doligh in težkih pogajanjih je Italija dobila 2000 volov.

Narodna skupščina

Beograd, 19. junija. p. Narodna skupščina je danes dopolnila končala verifikacijsko debato. Govoril je še narodni poslanec dr. Milan Banic, ki je kritiziral početje opozicije. Nato je govoril še poročalec verifikacijskega odbora dr. Todor Lazarević, nakar je Narodna skupščina soglasno odobrila predlagane mandate. Narodni poslanci so takoj nato ustremili v imenju prislegi. Prihodnja seja bo po podnebi ob 18. Na dnevnem redu je volitev predsedstva.

„Boj“ razpuščen

Merkurjevi tiskarni izhajajoče glasilo ministra dr. Marušiča objavila z debelimi črkami pod naslovom »Boj« razpuščen« naslednjo vest:

Banska uprava je danes (18. junija) razpustila Združenje borcev Jugoslavije »Boj« v Ljubljani zaradi prekorčenja statutarne delokrogla, ker se je navedeno društvo, ki je po svojih pravilih nepolitično udejstvovalo tudi politično. Z razpustom organizacije »Boj« so implicitne razpuščene seveda tudi vse v združenju včlanjeni krajevne skupine, ki jih je v vsej banovini 176, vendar jih pa mnogo ni delovalo.

Komunistične demonstracije v Budimpešti

Budimpešta, 19. junija. tr. Včeraj se je prišel v drugi instanci proces proti bivšemu komunističnemu ljudskemu komisarju Rakosiu. V znak protesta so včeraj zvezni komunisti priredili v Budimpešti velike demonstracije. Več tisoč se jih je zbralo pred sodiščem in na glavnem trgu, kjer so demonstrirali proti vladi. Policija je morala nastopiti z orožjem, da jih je

razgnala. Osem demonstrantov je bilo hudo ranjenih, okrog 100 pa so jih aretirali in zaprljali.

Novi načrti Roosevelta

Washington, 19. junija. AA. Predsednik USA Roosevelt je včeraj na svečan način izročil državnemu komisarju za pobiranje brezposelnosti svoje veliki načrt, ki naj preseki delo 3.5 milijona brezposelnih delavcev. Roosevelt je imel pri ti prilikli govor, v katerem je dejal, da bo najbrže že tekom letosnjega leta izdatno padlo število brezposelnih. Za svoje načrte bomo imeli 4 milijardi dolarjev na razpolago. Upamo, da bomo s tem denarjem lahko stalno zaposlili 3 in pol milijona ljudi. Naši načrti bodo praktično uspeli, če nas bo vsak brezposeln

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za četrtek: Polagoma poslabšanje vremena, vendar še brez večjih padavin.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza. Devize: (Z včetno premijo 28.5 odstotka) Amsterdam 295.73—297.33, Berlín 174.20—176.08, Bruselj 736.33—741.39, Cury 142.42—143.29, London 214.41—216.47, Newyork 4320.73—4357.04, Pariz 287.96—289.40, Praga 181.55—182.66, Trst 358.24—361.32, Avstrijski Šiling v privatnem kliringu 8.77—8.87.

Nova delavska kuhinja

Kuhinja, ki je namenjena pred vsem za prehrano brez posebnih, bo otvorjena že prihodnji teden

Ljubljana, 19. junija.

Nezaposleni delavci si hočajo pomagati sami. Dobro se zavedajo, kako silno demoralizira človeška beračenje ter mu jemlje veselje do življenja in vero vase in družbo. Nezaposleni so se organizirali v društvu »Delo in eksistence«, ki je prav za prav socialna akcija s praktičnimi smotri. Društvo itča ne prestanom, kako bi pomagalo nezaposlenim, kako bi jim vzbudilo vero v življenje in kako bi tudi vzbudilo razumevanje za pereče socijalne potrebe pri onih, ki lahko odločajo.

Kmalu po ustanovitvi poverjeništva »Dela in eksistence« v Škiki se je spražila misel med nezaposlenimi, da bi ustanovili kuhinjo, kjer bi dobivali hrano zastonj v najnajnejši potrebi, da bi jim ne bilo treba beračiti od hiše do hiše za skorjo kruha. Toda ustanoviti kuhinjo dandas, zlasti še brez sredstev, je naloga, ki si je pač ne upa načožiti kdorkoli. Društvo pa se je oprijelo dela s požrtvovanostjo, karšno srcešča le v društvih, kjer gre resle za korist bednih in kjer jih vodijo plemeniti, socijalni nagibi. Našlo je razumevanje skoraj povsod, kamor se je obrnilo. Kdo bi tudi nasprotoval težnji pomagati nezaposlenim, ko lahko vsak sprevidi, da je treba res nekaj ukremiti, da je treba smotrenega dela, ki pa mora najti razen moralne podpore tudi gnotno.

Društvo je dobitlo podporo na banovini. Kmalu je našlo tudi lokal za kuhinjo, in sicer v dvoriščnem poslopju ob Puhanjevi ulici, v kompleksu Dukicevih hiš, ki so sicer obsojene, da bodo v nekaj letih padle, toda zdaj so še vedno uporabne. Podjetje Dukic je prepustilo društvo lokal brezplačno. Z adaptacijo je bilo precej stroškov, kajti prezidati staro skladnico v veliko kuhinjo ni tako enostavno.

Praznik Jadranske straže

Razvitje petih praporov podmladka Jadranske straže lepa manifestacija za naše morje

Tribolje, 18. junija.

Manifestacije ob jadranskih dneh, ki jih je priredil tukajšnji krajevni odbor Jadranske straže v soboto z jadranskim akademijo v Sokolskem domu in v nedeljo z razvijenim 5 praporom podmladka JS pred cerkvijo v Triboljih, so bile živ izraz ljubezni trboveljskega prebivalstva, prav posebno na mladine rudarskih revijev do našega morja. Komur doslej idejni cilji in nameni Jadranske straže še niso bili znani, je na lastne oči videl in spoznal, da je poglaviti cilj tega vsesnorodnega pokreta v zvestem čuvanju ene največjih svetinj zdrženih Jugoslovencev: našega sinjega Jadran.

Že na sobotni akademiji je občinstvo navdušeno manifestiralo za naše morje. Akademijo so otvorili trboveljski slavki, nato pa se je pripeljala na oder »pristanišče« skupina mladih mornarjev na svoji ladji »Sv. Duje«. Ko so jo zasidrali, so se izkrali ter pričeli izvajati zv. pristaniščne vzorne proste vaje z vesli, dočim so njihovi tovarisi vrgli »v more« mreže, v katere so ujeli polno »rib«. Ko so svojo nalogo izvršili, je ladja »Sv. Duje« zopet odplovila iz aluke med veselimi prepevjanjem malih mornarskih deklet. Nič manj zanimivo je bil prizor, ko so se na malem čolnku, natovornjenih z zaboji, pripeljali v pristanišče starejši zagoneli mornarji. Po pristaniku v pristanišču so med prepevjanjem veselih mornarskih pesmi prideli razkladati z ladji svoj tovor, ki je obstajal iz zabojkov. Ki so — sestavljeni — tvorili besedilo »Cuvajmo naše morje«. Bolje bi tudi poklicni mornarji ne mogli prikazati veselega življenja v pomorskih pristaniščih. Igralci sokolskega gledališča zaslužijo v tem po-gledu polno priznanje. Končno je nastopil še oktet društva rudniških namestencev, ki je zapel nekaj primernih pesmi, nakar je bila vočerna prireditev, ki je mogočno dvignila razpoloženje za ideje JS med vsemi udeležencema, zankljena.

V nedeljo zjutraj se je že zgodaj pričelo med našo mladino življeno vrvenje. Tisoči mladične so prihajali že pred 8. na svoja zbirališča pred šolami, od koder je pod vodstvom učiteljstva v strnjih vrstah odkorakala v cerkev, kjer je bila ob 9. služba božja. Mladina je imela na levih rokah v pritepe znake JS. Po sluzbi božji je bila mladina razvrščena po štirih trgu pred cerkvijo, kjer je bil pred vstopom svoboden postavljen lep z zelenjem ozaljan oder s kraljevimi stikli v ozadju. Pred odrom so se postavili zastavonose z botri in botrami in poverjeniki podmladka JS s posebnimi šol. Vse ostali prostorni prostor je napolnilo občinstvo.

Po razvrstitvi mladične je predsednik k. o. Jadranske straže, rudo, ravnatelj g. inž. Liskot obiskal svečanost, pozdravljajoč zastopnika oblastnega vodnika JS g. Marjanovica iz Ljubljane, predsednika občne gosp. Klenovske, nar. poslanca g. Pleskovča, domačega župnika g. Gašpariča ter zastopnika uradov in člankov ter več velikih mirožic občinstva. V svojem nagovoru mladični je naglasil, da naj bodo zastave, ki bodo razvite in blagošoljene, simbol mladinske skupnosti, mladih moči in neomajne ljubzenosti v zvestem do domovine.

Zatemu je sokolska godba zagnala državo, kar je sledil lep govor domačega župnika duh. svetnika g. Gašpariča, ki ga je končal z željo, da bi Bog žaval na mladino, naše morje in lepo Jugoslavijo. Za tem je blagošoljeli vseh 5 praporov.

Predsednik je nato zatrl izročati prapore mladičnim zastavonosom, ki jih je pozval naj prapore zvesto čuvajo v ponoc našim mladim stražarjem našega morja, v čast vrhovnemu pokrovitelju JS našemu mlademu kralju ter v slavo in veličino domovine.

Z mladičnimi zastavonosi so prihajali drug za drugim kumi in kumice, in steer soprega rudn. ravnatelja ga. Antesa Liskotova, soproga šol. upravitelja ga. Butarjeva, soproga gospodinjice ga. Puštertar, ga. Balohove in gospodinjice ga. Počivšček. Mladi praporščiki so prapori pri preverjuju poljubili, vsek pa se je v imenu vseh predsedniku zahvalil in zahajbil, da bodo v razved-

zen. Novinar pa vzgaja razvajenko takem temeljito, da jo končno pristi glas jesti celo enovo korenje... Fred koncem se dejana tako zapete, da se izgubljena hčer vrne domov k obupanemu očetu, ki privodi v poroko z najuhinkom mu zeton. M ga pa ona več ne ljubi, zato pobegne in pred očetom — z očetovo pomočjo. Vse po amerišku! Novinar se očeni z miljarderko! Hm...

Glavni vlogi, Clark Gable in Clandette Colbert, sta v tako dobrih rokah, da si ne moremo želite miti v evropskih filmih boljših igralcev.

Delali so člani sami z vso požrtvovanostjo, električno instalacijo je po opravilo mestno podjetje. Društvo zna dobro konti razumevanje, ki so ga pokazali za njena prizadevanja na banovini, občini in drugje. Skladišče je že prezidano v kuhinjo. Kuhinja se deli v tri prostore, v veliko jedilnico, kuhinjo in shrambo. Kuhinja je zgrajena povsem v smislu zahtev, tudi v higijenskem pogledu. Stenilnik je dovolj velik, da bodo lahko kuhalci za ved sto ljudi, jedilnica je pa tudi prostorna. Čeprav oken niso razširili, je dovolj svetloben. Prostor je hladen, kar je še posebno ugodno, in tudi zračen, saj je visok. Oprame je preprosta, a primerna, vse je bolj skromno, toda delavci bodo zadovoljni s svojo kuhinjo.

V Ljubljani imamo že več delavskih ali tako zvanih delavskih kuhinj, vendar kuhinja »Dela in eksistence« ni tiste vrste vrste javnih jedilnic, da bi konkurirala drugim, saj je drustvena kuhinja. Pravico do prehrane v nji bodo imeli samo člani (-ice), ki bodo med zaposlitvijo plačevali majhen prispevek v sklad kuhinje. Nezaposleni bodo dobivali hrano zastonj, a bodo določeni čas na leto, ko bodo delali, plačevali v sklad redni prispevek.

Kuhinja bo začela obravnavati prihodnji let, preuređene delo so v glavnem končana. Morajo pa se dobiti kuhinjsko posodo, ki je ne morejo nabaviti s svojimi malimi sredstvi. Upajo, da se jim bo tudi odprlo ter ne bodo trkali zmanj, kakor niso druge. Otvoritev kuhinje za nezaposlene pomeni društvo, ki si je zastavilo tako težnje naloge, izredno mnogo, tem več pa nezaposlenim samim, zlasti še, ker bodo določeni čas na leto, ko bodo delali, plačevali v sklad redni prispevek.

Kuhinja bo začela obravnavati prihodnji let, preuređene delo so v glavnem končana. Morajo pa se dobiti kuhinjsko posodo, ki je ne morejo nabaviti s svojimi malimi sredstvi. Upajo, da se jim bo tudi odprlo ter ne bodo trkali zmanj, kakor niso druge. Otvoritev kuhinje za nezaposlene pomeni društvo, ki si je zastavilo tako težnje naloge, izredno mnogo, tem več pa nezaposlenim samim, zlasti še, ker bodo določeni čas na leto, ko bodo delali, plačevali v sklad redni prispevek.

Razstava tehničke srednje šole
Ljubljana, 19. junija.
Tehnička srednja šola priredila 21. do 23. t. m. izredno razstavo del svojih učencev vseh oddelkov, kakor tudi banovinske šole za glasbila. Zaradi euharističnega konгрesa bo treba šolske prostore do 24. t. m. izpraznit, kar bodo v sobah nastanili udeležence konгрesa, kar je glavn razlog, da bo razstava trajala samo 3 dni.

Ze sedaj, ko še niso razstavljena vse dela in smo le povrno pogledali v posamezne sobe, lahko rečemo, da bo razstava imela popoln uspeh. Razstava bo zavzela skoraj celitno šolskih prostorov. V mezonitni so grafična dela iz strojnisti in elektrotehnike, risbe iz projekcijskega nautka in opisne geometrije ter vsakovrstni strojki. V I. nadstropju je razstavila ženska obrtna šola, ki bo posebno zanimala naše gospodinje. Na razstavi bo zbrano navadno in cenenoto otroško, mosko in damsko perilo in oblike, kakor tudi najfinješi izdelki umetnega vezenja, aplikacije in vzorcev s likom. Jako zanimivi je oddelek, kjer so razvrščene risbe iz dekorativnega risanja in sicer samostojni osnutki učencev za okras navadnega in finega perila, posteljnine, ptičev, albumov itd. V I. nadstropju so tudi risbe in slike po naravnosti ter izdelki iz mavca. Tudi keramika

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30
Samo danes ob 4., 7. in 9. uri RANDOLF SCOTT v cowboyki senzaciji
Prerija v plamenu
Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

bo častno zastopana z res lepimi in okusnimi predmeti. Poučen je oddelek umetniškega oblikovalstva, ki kaže zgodovinski pregled oblike in načina izdelovanja posod in ornamentike. II. nadstropje vsebuje delo mizarske delovodske šole po načrtih prof. A. G. Kosar in strokovnega učitelja J. Mercine. Poseben oddelek zavzemajo grafična dela arhitektonsko-građevnega oddelka s prispevki vseh štirih letnikov zavoda. Mizarska in strugarska delovodska šola razstavlja najzajedničnejše barvne vzorce na lesu z raznimi dekorativnimi vložki strugarskega izdelka. Umetniško dovršena je razstava grafičnih del, kiparske in rezbarske šole in pa ročnih izdelkov. Veliko zanimanje bodo zbudili ročni izdelki banovinske šole za glasbila. Vsi instrumenti kakor citre, kitare in gosti so izdelani iz domačega lesa.

Ko bodo razstavljeni vsi predmeti, bomo o razstavi še poročali.

Iz Maribora

Bolgarski železničarji — pozdravljeni! Jutri na praznik bo prispevala v Maribor z utrjenim brez vlakom skupina bolgarskih železničarjev, ki so na turneji po Jugoslaviji. Njihova pot po naši lepi zemlji ima dvojnen namen, spoznavati lepote in značilnosti Jugoslavije ter utrijevati bratstvo Bolgarije in Jugoslavije, kar je najvišja cilj jugoslovanstva. Tega se zavedajo tudi vrlji Mariborčani, ki pripravljajo zato Bolgarom pristrjen sprejem. Ko si bodo bolgarski železničarji ogledali zanimivosti Ruš in Fale, se bodo pripeljali v Maribor na gl. kolodvor, kjer jim bo mariborska javnost z vsemi svojimi predstavniki na čelu pripremila lep sprejem in jih nato spremila v »Union«, kjer bo za goste svetec banket. Bratje Bolgari pozdravljeni v obmejnem jugoslovenskem Mariboru, iskreno dobrodošli!

Seja mestnega sveta, V petek 21. t. m. bo ob 18. seja mestnega sveta, ki bo po dnevnom redu sodeč zelo zanimiva. Razpravljali bodo zlasti o usodi mariborskog gradu in o zaščiti zgodovinskega Maribora. Na dnevnu redu so še mnoge druge zavane komunalne zadeve.

Počar na Dravskem polju. V nedeljo dopoldne je silen požar uničil gospodarska poslopja Štefana Baumana, Matevža Pušnika, Franca Šumbergerja in Mihaela Peška v Prepolah na Dravskem polju. Ogenj je omenjenim posestnikom povzročil nad 100.000 Din skode. Kljub mnogim gasilskim etam, ki so ob bližu in daleč prihitali na pomoč, se ni posrečilo rešiti poslopja. Rešili so le živino v svoji goči življenja. Kako je nastala ta strašna požarna katastrofa, ni ugotovljeno.

Lep jubilej odvetniških in notarskih uradnikov. Minulo nedeljo so slavili mariborski odvetniški in notarski uradniki 15-letnico svojega stanovskega društva in dolgo dobro plodonosnega dela. Jubilejno zbranje v Narodnem domu je vodil dolgoročni društveni predsednik g. ravnatelj Gilčvert, ki je slavil tudi 40letni jubilej uradniškega dela, k čemer so mu stanovski tovariši in številni prijatelji iskreno čestitali. Po počasnosti spominu pokojnega kralja Zedimilja, so sledila izperna poročila, ki so pokazala neutrjedivo delo za zaboljene in notarske uradnike. Pri volitvah je bil z velikim odobrjanjem ponovno izvoljen za predsednika g. ravnatelj Dragotin Gilčvert.

Toda ne le zaradi tege; film je prav za prav satire — čeprav tege večak ne opazi — na ameriške razmere, na tiste, ki se utipajo v razkoš in sijaju veseljnostjo dobitka. Ameriška milijanderja pobegne z dotak romantičnimi nazori o življenju in svojem izbrancu. Ode si edeved lahko privošči lukšus, da spravi vso politično na noge, da bi našla hčer, ki je leginija, kakor da bi se učila v zemlji. To je predmet največjih senzacij ameriškega filma. Z najbolj mastnimi črkami piše časopis o begu milijanderjeve hčere, ki medtem potuje pod novinarjevim varstvom. Ameriško romantično zadevno doživetja in v osredju vsega tujem.

Lovska
— Vi ste bili z novim župnikom na lov. Kako se je pa obnesel?
— O velečasti je krasno streljal, toda božja previndost je bila na strani mojih.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen čedelec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrica za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Pomen tujskega prometa

Tujski promet je važen činitelj, ima pa tudi narodno-kulturni pomen

Tujski promet je za našo domovino predvsem narodnogospodarski činitelj, ki se pojavi več ali manj še po prevratu. Marsikdo, tudi narodni gospodarji, praktiki in teoretični, so ga sprejeli v začetku z neko skepso, ravnodostju, to in tam naravnost z omaločevanjem in podcenjevanjem. Pojav je razumljiv. Nikdo ni mogel slutiti velike gospodarske vloge, ki jo bo tujski promet nekoč imel za naš rod in domovino.

Coprav bežeči tujski promet — domači in inozemski — že danes naravnost nepričakovani razmah, če upoštevamo njegove skromne začetke pred svetovno vojno in otroško dobo prva leta po prevratu, čeprav je danes njegov pomen naravnost očiven, imamo vendar še vedno dovolj nevernih Tomazev, ki ne razumejo stvarnosti.

Klub vsemu tujski promet narašča, zatem že vse sloje in je postal narodna potreba. Žejla po širjenju duševnega obzora je v spoznavanju tujih krajev, ljudi, življenskih običajev, oddih in razvedrilo, duševna in telesna krepitev in zdravljenje, studij, znanstvena proučevanja, sporti, trgovina, iskanje zabave, posobljanje vsakdanjih skrbni — vse to so nagoni, ki kulturnega človeka — ne zgoli izobraženca — naravnost silijo, da potuje.

Tako postaja tujski promet činitelj, ki zbrina v naši gospodarski in denarni krizi, napetim mednarodnim in državnim odnosjem, klub težkočam zaradi avtarkije v večini evropskih držav, oviram s potnimi listi, vizumi, carino itd., ni mogoče več ustaviti, kulminacijo pa bo dosegel, ko bo obvezalo povod in za vse geslo: Mednarodnu tujskemu prometu prosto pot!

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

V jedilnici je bila miza snežno belo pogrnjena. Na nji so stali šopki travniških rož. V peči je plapolal ogenj. — Zakaj je zakurjeno? — je vprašal Harland začuden.

— Zvečer je hladno, — je odgovorila služkinja.

Harland je zmajal z glavo, stopil k vratom in se zagledal v večer. Vrhovi gora so še vedno žareli v žarkih zahajajočega sonca.

Prišla je Ingelena klicat k večerji. Večerja je bila preprosta, toda okusna.

— Srečen sem, — je dejal Harland,

— tako srečen, da bi moral prav za prav

biti nezaupljiv. Do danes nisem vedel,

kako lepo je življenje.

Pozabil bo, je pomisliša Ingelena, tu

bo pozabil vse.

Služkinja ju pospravila z mize. Prišla je njena starejša sestra in vprašala, če je gospoda zadovoljna z večerjo. Harland je povalil kuhanico, da so se ji kar oči zaiskrile. Dekleti sta zeleni gospodi lahko noč in odšli.

— Meni je, kakor da začenjam novo življenje. Vse to se mi zdi kakor sanje, ta prijazna hišica, ti dekle, ta peč, te livate in vi. Očividno ste vi najvažnejše, kajti sam bi ti vendarle ne hotel sedeti.

— Dobro sveta zadeba, gospod Harland.

— Kako tiko je tu! Le poslušajte,

Ingelena!

Šlišalo se je samo mirno tiktanjanje pestro postikanje kmečke ure, ki je imela vrh urnika sliko mesta Lucerna.

— Preveč govorim, kajne, Ingelena?

— Ne, še daleč ne.

— Saj sem ves omamljen. Ali me je omamil zrak?

— Osemnajst metrov visoko sva, go-

spos Harland.

— In zaspan sem tudi, čeprav je ura

še devet.

Solnce mu je bilo občigalo obraz, da

je kar žarel. — Rdeč moram biti, ka-

kor kuhan rak.

Ingelena se je zasmajala. — Saj bo

tako. Solnce je vam poštano napislo ko-
žo. Toda ta rdečica vam dobro pristaja. Mnogo mlajši in bolj svečki ste.

Oboje je dobrodošlo, — je dejal Harland veselo in vstal.

Odšla sta na teraso in se zagledala v nebo. Zdajo se je, da se opira na sive blesteče ledene vrhove gora. Velike zlate zvezde so trepetale, kakor da se pri-
pravljajo pasti na zemljo. — Nietzsche je dežela, je pomisliša Ingelena na glas.

— Prosim?

Boječ se, da bi s svojim slučajnim izrazom izobrazbe ne polvarila Harlandu dobre volje, je Ingelena odgovorila plaho: — V tem kraju je Nietzsche pi-
sal svojega »Zarathustro«.

— To mi ni znano, — je pripomnil Harland, ne da bi se razburil nad svojo nevednostjo.

Nietzsche mu bo morda ugajal in utegne ga navdati s pogumom, je po-
misliša Ingelena ter sklenila kupiti nje-
govo knjigo, da bi jo Harlandu ob de-
ževnih dneh čitala. Pozabila je povsem na svoje umetniške izkušnje iz Flo-
rence.

— Take noči še nisem doživel, — je dejal Harland ves blažen.

Tisti tip je imela Ingelena občutek skoraj zavistnega občudovanja tega mo-
ža brez izobrazbe, ki je pa bil naravi bližji od nje. Čarobnost te noči je doje-
mal človeško, ona je pa govorila o Nietzscheju. Sama sebi se je zazdela majhna in uboga. V njenem srcu se je oglasilo nezaupanje do izobrazbe.

— Človek razume, če v takih nočih kdo poklekne in začne moliti, — je dejal za-
mišljeno Harland, ki ga je bil sprejetel
mrač pod širšim neboklonom.

Potem se je zdramil iz zamišljenoosti in se zasmajal svoji rahločutnosti. — Ostudno je, če postane kapitalist romantičen. Pojdiva spat, gospodičina!

Voščil ji je lahko noč in odšel v svojo sobo.

Navzlic utrujenosti in zaspanosti je začel iskati svojo bronasto figuro in ni se pomiril, dokler ni našel Kvanon med perilom, kamor jo je bila spravila Ingelena. Postavil je smehljajočo se prija-
teljico ljudi k postelji na nočno omarico

in izmalu je zaspal.

Ingelena je stala v svoji sobi pri ok-
nu in še dolgo je zala v temno noč.
Rdeče in zelene signalne luči na kol-
dvoru so ugasmile. Zemlja se je pogres-
nila v temo. Toda tam gori pri bogovih
je bilo svetlo, tam so migljale zlate
zvezde. Morda mora clovec res poklek-
ti in moliti, je pomisliša Ingelena v nerazumljivem obupu.

KNJIGA JEZUSA SIRAH

Nad Samadenom je lehal še mrak, ko
se je vila na Munterci že kopala v ju-
trnjem solncu. Inn je tekel kakor siv trak.

Harland je sedel na terasi in ves za-
makjen opazoval žarke jutranjega solca, padajoče s snežnih poljan v dolino. Vrh steklenega zvonika je zažarel,
za njim streha, železna kača se je za-
leketala, Inn se je izpremenil v tekoče srebro.

— Rad bi živel še devetindvetdeset let, — je zaklical Harland Ingeleni, ko
jo je zagledal na pragu.

— To je odvisno samo od vas, — je
odgovorila Ingelena smeje.

Tudi on se je smejal. — No, z menoj
se da govoriti.

— Ste dobro spali, gospod Harland?

— Imenito!

Služkinja je prinesla zajtrk.

— Ali si morete mislit, gospodična Ingelena, da sem že komaj čakal, da
primese kavo, maslo in med?

— To ni nič čudnega.

— Upam, da ne bo zajtrka brez medu.

— Medu imamo dovolj, gospod Har-
land, — se je zasmajala služkinja.

— Saj pravim, življenje je res kras-
no! — je vprekljui Harland ves srečen
in si namazal masla na kruh.

Hutten, je pomisliša Ingelena avto-
matično in z grozo je spoznala, koliko je
dobivala in druge roke. Ta mož, ki go-
tovo ni mel niti pojma, kdo je bil Ulrich
von Hutten, je dejal: »Krasno je življe-
nje in to je zvenelo novo, prvič, ker
pri tem ni bilo spomina na moža, ki je
prvi izgovoril te besede.

— O čem pa tako globoko razmišlja-
te, gospodiča? Saj so se vam napravile
gube na krasnem čelu.

Mali oglasi se lahko naroči v naših podružnicah: Maribor,
Strossmayerjeva 3 b, Novo mesto,
Ljubljanska cesta, Celje, Kocenova ulica 2, Jesenice, Ob
kolodvoru 101.

Vse informacije daje uprava
»Slovenskega Naroda«, Ljubljana,
Knafljeva ulica 5.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

SEIDLARSKI POMOČNIK
dobi skrblo. — Ponudbe na: L.
Miklavžič, Poljane nad Škofjo
Loko. 2039

VAJENCA
za mizarsko obrt sprejme Se-
dej. Malo čolnarska ulica 5.
2031

PRODAM

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

LA SPORTNE SUKNJICE
Din 96., pumparice Din 48.,
razno krasno perlo — dobitne
sele poneni pri

PESKE RJU,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14
TRI PERZIJSKE PREPROGE

originalne, radi družinskih raz-
mer ugodno naprodaj. — Mari-
bor, Milinska št. 35. 2038

NARODNO NOŠO
kompletne, prodam. — Celov-
ška cesta št. 89. 2034

KUPIM

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

MEČESNOVE DLESKE
5 cm debele, kupim nekaj kub.
metrov. — Ponudbe s ceno na:
A. Fajdiga, Grosuplje. 2040

DOPISI

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din

PRIJATELJICO
solidno in poštano, do 24 let
staro doma, sicer potrebno po-
modi, išče gospod. — Ponudbe
s polnim naslovom na upravo

»Slov. Naroda« pod »Harmoni-
ja« 24-35/2042.

ZNIŽANE CENE

dvočole, otroški, igrač-
ki, invalidskih vozilčkov,

prevoznih trikotnikov, motorjev, tivalnih strojev. Ceniki franko:
»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvočole in otroških
vozilčkov, LJUBLJANA. Karlovška cesta št. 4/II.

Ivan Bajde

zopet v radiu

Ljubljana, 19. junija.

Po odmoru skoraj enega leta se je vrnil v Ljubljano popularni tenorist in kupletist Ivan Bajde, ki nam bo v soboto ob 22. zapel po radiu več svojih starin pa tudi najnovnejših slajgerjev.

Ivan Bajde je bil rojen 1. 1912. v Londonu in je preživel svojo mladost v Nemčiji tako v Leipzigu, Hamburgu, Berlinu, Monakovem, pa tudi na Dunaju. Ceprav je

vratka in zopetnih nastopov, eaj nam bo zopet zagadel kako okroglo in fletno.

150 zdravnikov

zastrupljenih

Na binkoštni ponedeljek je zborovalo v Amiensu okrog 200 zdravnikov zdravniškega druženja Pikardije. Po kongresu je bil zdravnik na čast prirejen banket, ki pa je imel zle posledice. Kmalu po banketu je obolelo okrog 150 zdravnikov. Med njimi sta bila tudi predsednik druženja dr. Ferry in njegova žena, katerih obolenje je tako resno, da se boje za njuno življenje. Po vseh znakih sodeč gre za zlobno dejanje, menda, morda za maščevanje. Dr. Ferry je že med banketom napadle hude boleznine, postal je nervozen in dobil je vročino. Kljub temu je naprej vodil zborovanje, toda ponovno se je vročina takoj dvignila, da je moral v posteljo. Kmalu nato je bil telefonično obveščen od številnih tovarišev, da so prav tako oboli. Sedaj isčejo oblasti zlobnega krivca.

Resnične sanje

V bolnišnico v Szeksardu na Madžarskem so pred dnevi pripeljali zelo poškodovano Elizabeto Backerjevo, ki je bila oprečena po vsem telesu, vendar pri zavesti. Backerjeva je pripovedovala čudno zgodbijo. Dejala je, da se ji je v spanju sanjala, da je nekdo polil njen obliko s petrolejem in jo nato sežgal. Nenadoma se je zbudila in videla je, da so bile grozne sanje resnica. Njena oblike je bila v plamenih in gorela je kakor živa baklja. Klicala je na pomoč po gasilci. Njene poškodbe so bile tako hude, da je v bolnišnici nekaj ur po nej umrla. Sedaj preiskuje policija skrivnostno zadevo.

Pri slikarju.

Umetnik: Gospod dvorni svetnik, ali naj vas portretirjam v fraku?

Dvorni svetnik: Ali prosim vas, nika-
kar se ne mučite, kar obdržite svojo haljo.

rojen v Londonu, je skoraj prista ljubljanska srajca, eaj je že njegovega starega starega očeta, ki je izumil in izpolnil razne instrumente, ki so bili patentirani tudi v inozemstvu, poznala vsa Ljubljana, prav tako pa njegove sinove. Po svojem starem očetu, ki ima delavnico za generalno popravljanje klavirjev in drugih instrumentov, je Bajde podeloval razne lastne, zlasti nadarjenosti za petje. Pri nas je pridobil nedeljni sloves enega naših najboljših kupletistov, ki ga vsakdo rad posluša. Zato smo prepricani, da so vsi poslušalci radno zelo veseli njegovega po-

OBŽUJEM TE

Samo dve malih besedi, ki pa toliko po-
menita vsaki mlaedenki, ki hrepeta po srečni
omožitvi. Moškega vedno privlačuje magne-
tični vpliv mehke, svelje, bele kože in
nežne polti. Danes lahko vsaka žena naglo
podvoji svojo privlačnost z uporabo nove
kreme Tokalon, bele barve (ni mastna).
Že v 3 dneh je presenetljiva izprena.
Razširjene znojnice, zajedalcji ter od napo-
rov povzročene gube izginijo, kožno tkivo
pa postane nezno in belo. Poizkusite tudi
Vi ta enostavni recept, če si želite žarke
ljubezni moškega.